

Oponentní posudek na disertační práci s názvem Metodika hodnocení veřejných zakázek a její využití ve veřejné správě Zlínského kraje

Autorka: Ing. Lucie Macurová

Předložená disertační práce obsahuje 212 stran textu a 16 příloh, které jsou orientovány na problematiku metodiky veřejných zakázek a jejího využití ve veřejné správě včetně autorkou vytvořených dotazníků.

Hlavním cílem předložené disertační práce je navrhnout systém hodnocení a výběru dodavatelů pro potřeby obecních a městských úřadů s adresným zaměřením na Zlínský kraj v souladu se zákonem o veřejných zakázkách č. 137/2006 Sb. Autorka práce sama usiluje o navržení nových metod zvyšujících efektivnost vlastního systému hodnocení a výběru dodavatelů.

Konkrétní orientaci na Zlínský kraj volí autorka vzhledem ke skutečnosti, že zlínská radnice obdržela v únoru 2007 od antimonopolního úřadu dvanáct pokut za chyby ve výběrových řízeních.

Hlavním důvodem, proč se ani poměrně dobré principy nedaří ze zákona převést do praxe, se jeví právě nekvalifikovanost většiny zúčastněných úředníků, což potvrzuje průzkum Profitu.

Jedním z nejčastěji skloňovaných termínů v souvislosti s veřejnými zakázkami je jejich netransparentnost a neprůhlednost. Tato neprůhlednost přidělovaných zakázek financovaných z veřejných peněz potom jenom nahrává korupčnímu chování. Na druhé straně se zde objevuje problém podle jakých kritérií vybírat, čemu dávat největší váhu? O peníze se jedná vždy až v první řadě, takže jednoznačným kritériem by mohla být nejnižší cena. Výběr nejlevnějšího dodavatele nemusí automaticky znamenat toho nejlepšího, neboť se může jednat o firmu, která nabídne příliš nízkou cenu a potom se snaží ušetřit, kde se to jenom dá, a to se zákonitě musí projevit na kvalitě odvedené zakázky.

Autorka rovněž v textu předložené práce uvádí tvrzení, že výběr dodavatele veřejné zakázky je vždy složitý. Nelze než se s tímto tvrzením ztotožnit, neboť zájem o veřejné zakázky se zvyšuje, protože zadavatelem je zpravidla veřejnoprávní subjekt, stát či územně samosprávný celek, u něhož je předpoklad, že včas zaplatí za zakázku. Ne vždy je však nejlevnější nabídka tou nejlepší. Firma nabízející nejvýhodnější cenu nemusí být stoprocentně spolehlivá a proto je zapotřebí, aby bylo pohlíženo na toto problematiku z širšího úhlu. Existuje totiž řada metod jak správně hodnotit podané nabídky, žádná z nich však není zcela spolehlivá. Je však důležité, aby si zadavatel vybral tu nejvhodnější metodu hodnocení veřejných zakázek.

Proto je také nutno, aby si zadavatel stanovil význam jednotlivých kritérií, která jsou pro konkrétní akci důležitá a to vzhledem ke stanoveným cílům. Pro rozhodnutí podílu jednotlivých kritérií na celkovém výsledku posouzení nabídky se používají nejčastěji metody: párové srovnávání kritérií, postupný rozvrh vah, metoda číselné stupnice a metoda poměrných čísel. Zde by mohla doktorandka blíže přiblížit výhodnost jednotlivých metod.

Na s. 56 předložené práce nelze než souhlasit s konstatováním autorky, že systém hodnocení veřejných zakázek by měl umožňovat posouzení způsobilosti jakosti a výnosů celého spektra procesů ve firmě, které přímo nebo nepřímo ovlivňují jakost dodávaného výrobku či služby.

Po vstupu České republiky do Evropské unie je míra úspěšnosti a prosperity českých subjektů určována úrovní profesionality v oblasti jejich podnikání. K vydání nového zákona o veřejných zakázkách došlo hlavně v souvislosti se vstupem ČR do EU.

Pozitivně hodnotím případové studie, ve kterých byly obce rozděleny do segmentů A až F podle počtu obyvatel. Jedním z hlavních použitých kritérií při hodnocení těchto případových studií bylo zvoleno hodnotící kritérium ekonomické výhodnosti nabídky nebo nejnižší nabídková cena. Lze podle autorky toto kritérium nadřazovat ostatním?

Zákon č. 137/2006 Sb. je velmi důležitým zákonem, který se však v praxi často porušuje. Toto konstatování lze potvrdit na základě různých pochybností provádějících veřejné soutěže, jakož i procesem hodnocení nabídek a samotných rozhodnutí o výběru nejvýhodnější nabídky.

Disertační práce obsahuje 7 základních výchozích hypotéz, které jsou uvedeny na s. 96 a 97 textu. Na s. 101 v dílčím bodu 3.1 Očekávané problémy a rizika disertační práce souhlasím, že velkým nepřítelem je čas. Zde by mně zajímal názor autorky práce na skutečnost, že faktor času má poměrně velký význam v investiční výstavbě a proč?

Disertační práce má velmi slušnou formální úroveň a to zejména v oblasti grafů, tabulek a obrázků. Pouze snad jako přepis lze na s. 142 hodnotit v segmentu E počet evidovaných obyvatel k 1.1.2007, kde by podle mého názoru na místo 1 500 - 2 999 občanů mělo být 5 000 - 9 999 občanů.

Za přínos této práce hodnotím dílčí bod 4.5 Návrh systému hodnocení dodavatelů zakázek, kde obsažená tabulka č. 16 a následné schéma č. 5 představuje vlastní zpracování autorky ve formě cluster brainstormingu - návrh systému hodnocení a výběru dodavatelů veřejných zakázek

Ztotožňuji se plně s konstatováním doktorandky na s. 187, že hlavní cíl práce: navržení systému hodnocení a výběru dodavatelů pro potřeby obecních a městských úřadů Zlínského kraje v souladu se zákonem o veřejných zakázkách č. 137/2006 Sb. byl splněn.

Na s. 189 - 191 se nacházejí přínosy disertační práce pro vědu, pro praxi a pro školu (výukový proces).

Cílem autorky je v dalším časovém horizontu se věnovat uvedené problematice v rovině praktické.

V závěru práce je uvedeno konstatování, že pro úspěšnost daného systému v praxi, dbala doktorandka na jeho kritické faktory úspěchu, kterými byly stanoveny: rychlost, praktičnost, transparentnost, úspora nákladů, jednoduchost a eliminace chyb.

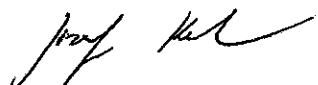
Dotazy k obhajobě:

1. Popište podrobně obr. č. 6 s názvem Přehled postojů jednotlivých respondentů na vybrané oblasti a zdůvodněte proč jste se neseťkala s hodnoceními vůbec nesouhlasím či spíše nesouhlasím?
2. Charakterizujte více problematiku benchlearningu a zejména jeho podstatu, o čemž pojednáváte na s. 186 Vaší práce?
3. Jak konkrétně lze dosáhnout na základě Vašeho návrhu zvýšení transparentnosti metodiky hodnocení a výběru uchazečů o veřejnou zakázku ve smyslu jejího přispění ke snížení možné korupce?

Jako oponent předložené disertační práce navrhuji přijmout práci k obhajobě a na základě jejího zdárného průběhu a to i včetně odpovědí na položené dotazy *udělit titul*

Ph.D.

Ve Zlíně dne 1.2.2008


Doc. Ing. Josef Kubík, CSc.
oponent